

Світлана Чупахіна

ДВНЗ «Прикарпатський національний
університет імені Василя Стефаника»

ORCID ID 0000-0003-1274-0826

DOI 10.24139/2312-5993/2020.01/039-049

ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У КОРЕКЦІЙНО- РОЗВИТКОВІЙ РОБОТІ З ДІТЬМИ З ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД

У статті проаналізовано концептуальні засади зарубіжного досвіду щодо добору, розробки й застосування мультимедійних програмних засобів для розвитку дітей з особливими освітніми потребами.

Мета статті полягає у вивченні можливостей застосування ІТ у корекційно-розвитковій роботі з дітьми з інтелектуальними порушеннями в умовах інклюзивної освіти різних країн.

Ґрунтовний аналіз зарубіжного досвіду щодо використання ІТ у корекційно-розвитковій роботі з молодшими школярами з інтелектуальними порушеннями дозволив виявити низку тенденцій, спільних для освіти більшості країн і вагомих для розвитку освіти в Україні.

Ключові слова: інформаційні технології, інформаційно-комунікаційні технології, інклюзивне навчання, діти з інтелектуальними порушеннями, корекційно-розвиткова робота, мультимедійні програмні засоби, хмарні технології, веб-сайт.

Постановка проблеми. Найважливішою тенденцією сучасності є процес інформатизації, яка передбачає широке використання інформаційних технологій (ІТ) як сукупності методів і технічних засобів, що дозволяють людині працювати з інформацією.

У сучасному світі основним технічним засобом інформаційних технологій є комп'ютерна техніка. Інформаційні технології зорієнтовано на використання комп'ютерної техніки як технічного засобу.

Доцільність використання ІТ в освіті зумовлено їх дидактичними можливостями, які постійно розширюються з розвитком апаратно-програмних засобів і досліджень, а також технологічними й економічними перевагами.

Аналіз актуальних досліджень. Запровадження інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) в освітній простір сучасної школи сприяє активному використанню мультимедійних програмних засобів у корекційно-розвитковій роботі з учнями, які мають проблеми в розвитку (О. Качуровська, О. Легкий, С. Миронова, Є. Синьова, М. Шеремет, І. Федоренко та ін.). Актуальними стають дослідження щодо потенціалу ІКТ та їх впливу на розвиток мислення дітей із нормотиповим розвитком. Сучасні наукові дослідження доводять, що саме використання ІТ у процесі навчання сприяє розвиткові мислення молодших школярів (Ю. Бабаєва, Г. Балл, І. Васильєв,

О. Войскунський, Т. Корнілова, Ю. Машбиць, В. Моляко, Н. Пов'якель, В. Прокopenко, Р. Радева, М. Смульсон, О. Смирнова, О. Тихомиров, С. Шапкін, Н. Шумакова та ін.). Наукові пошуки теоретично обґрунтовують та доводять можливість систематичного використання ІТ в освіті дітей з особливими освітніми потребами (ООП) (Ю. Запорожченко, 2013; О. Качуровська, 2014; Н. Кравець, 2012; Ю. Носенко, 2016; І. Федоренко, 2012). Вагомість означеного дослідження визначається потребою в теоретичному обґрунтуванні та дослідженні зарубіжного досвіду щодо застосування ІТ в умовах інклюзивного навчання дітей з інтелектуальними порушеннями (ІП).

Мета статті полягає у вивченні зарубіжного досвіду щодо можливостей ІТ у корекційно-розвитковій роботі з дітьми з ІП в умовах інклюзивного освітнього середовища.

Означена мета дослідження зумовила вибір взаємопов'язаних **методів дослідження**, зокрема, структурно-логічний та функціональний аналіз, який сприяв вивченню методичного забезпечення й особливостей застосування інформаційних технологій в інклюзивному навчанні дітей з особливими потребами в різних країнах; системно-структурний та компаративний аналіз дозволив узагальнити та з'ясувати спільні, важливі для подальших пошуків чинники інформатизації інклюзивної освіти за рубежом.

Виклад основного матеріалу. Запровадження в Україні інклюзивного навчання та зміна системи освіти загалом співпали в часі з інтенсивним розвитком цифрових комунікацій. Сучасна школа недостатньо повно використовує можливості ІТ, недооцінено їх потенціал і в навчанні дітей з ООП. Відтак розумне усвідомлення зарубіжного досвіду роботи педагогів, співзвучного загальносвітовим тенденціям оновлених підходів до освіти в Україні (Захарчук, 2013, с. 23).

Важливого значення набувають концептуальні засади добору, розробки й застосування мультимедійних програмних засобів для розвитку дітей у зарубіжній практиці.

На сучасному етапі освіта за рубежом широко використовує інформаційні технології в роботі з дітьми з інтелектуальними порушеннями. Розглянемо їх ґрунтовніше.

Скажімо, у США накопичено важливий досвід педагогічної роботи з дітьми з особливими потребами, побудовано систему диференційованих освітніх програм, створено ґрунтовну теоретико-методичну базу.

Активними засобами забезпечення доступу до освітніх послуг та їх якості законодавчо закріплено саме за ІТ як засобів навчання, які впродовж років широко використовуються в практиці навчання дітей з ООП у США. Встановлено, що вони допомагають частково, а інколи, спроможні навіть компенсувати недоліки розвитку дітей, полегшують їх соціалізацію, що набуває особливої актуальності в умовах включення дітей означеної категорії в загальноосвітню школу.

Стосовно програмного забезпечення створеного для роботи з дітьми з ІП, то найбільш популярними є адаптовані до їхніх можливостей і потреб технології для роботи з текстом (текстові редактори), які забезпечують розширення словника дітей, сприяють підвищенню мотивації до навчання та роботи з текстом зокрема, полегшують виконання основних навчальних завдань (Department of Education, 2019).

Аналіз досвіду впровадження ІТ в освіту дітей з інтелектуальними порушеннями в США дозволив виявити позитивні сторони такого підходу до навчання й певні проблеми, які знижують результативність процесу інформатизації освіти в країні загалом (рис. 1).

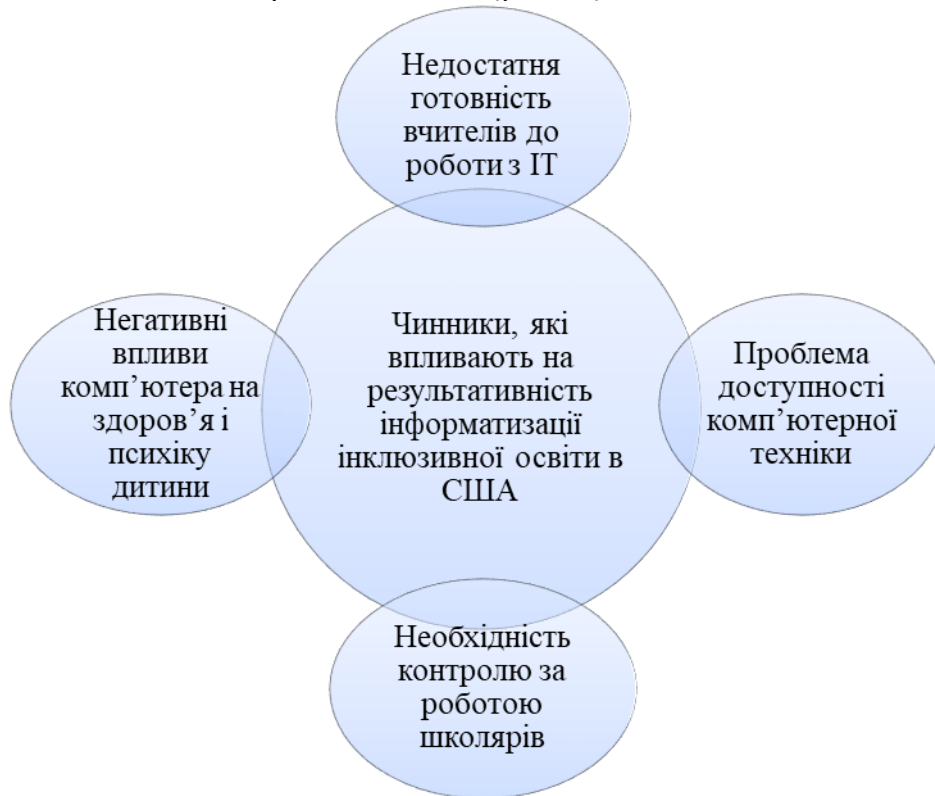

Рис.1. Чинники, які впливають на результативність інформатизації інклюзивної освіти в США

* Складено автором за даними (Чупахіна, 2019).

Вирішення означених проблем у США зосереджено на забезпеченні організації якісної підготовки майбутніх фахівців та підвищенні їх кваліфікації; залученні приватного й державного капіталів для придбання сучасного комп'ютерного обладнання; дотриманні правил та інструкцій щодо роботи з комп'ютером (US Department of Education, 2019).

Проблеми, які обмежують використання ІТ в освіті дітей з інтелектуальними порушеннями в США, здебільшого універсальні, тобто не є спільними на шляху інформатизації освіти в країні загалом, водночас вони схожі з перешкодами, які гальмують інформатизацію вітчизняної освіти.

Відтак, набуває актуальності підготовка вчителів щодо формування в них цифрової компетентності та застосування в роботі з дітьми з ІП

інформаційних технологій, однак на новому сучасному рівні; вирішення проблеми доступності якісного спеціального програмного забезпечення; врахування санітарно-гігієнічних вимог щодо роботи дитини з комп'ютером (Олдей, Аллан, 2009, с. 94).

Вивчення досвіду американських учених і практиків має безперечну цінність для вітчизняної інклюзивної освіти, в якій ІТ набувають широкого застосування.

У більшості країн Заходу створено розгалужену систему розробки й реалізації комп'ютерних програм для корекційно-розвиткових занять із молодшими школярами з ІП (табл. 1).

Таблиця 1

Комп'ютерні програми для корекційно-розвиткових занять із молодшими школярами з ІП

Назва гри	Зміст
Jr. DoctorGame	Комп'ютерна гра, певний аналог рольової гри «Лікарня». Діти в ролі лікаря допомагають героям відомих казок одужати та здобути перемогу над шкідливими бактеріями
Jr. VetGame	Аналог попередньої гри, тільки в цій дитина стає ветеринаром та лікує звірів – тигрів, жирафів, пінгвінів, собак і котів. Гра розвиває логіку й допомагає здобути певний практичний досвід догляду за тваринами
MyABCD	Комплекс програм для вивчення літер англійського алфавіту, цифр та арифметичних дій у межах двох десятків, а також музичних інструментів
CreativepainterGame	Гра для вивчення живопису й оволодіння початковими навичками малювання
Gagarin	Дитяча комп'ютерна гра, яка розвиває логіку, фантазію, дозволяє ознайомити з елементарними поняттями з астрономії

* Складено автором за даними (Чупріна, 2019).

Навчальні плани початкової школи Сполучених Штатів Америки, Канади, Австралії та інших розвинених країн зорієнтовано на використання комп'ютерів у освітньому процесі. Здебільшого, кожна класна кімната обладнана кількома комп'ютерами, які підключено до мережі Інтернет. Учні ще до початку навчання в школі отримують початкові навички роботи з комп'ютером.

Сайт однієї з початкових шкіл США повідомляє, що в кожній із класних кімнат є як мінімум 3 комп'ютери (всього близько 200). Учні використовують комп'ютери для проведення досліджень, доступу до Інтернет бібліотек і діалогових енциклопедій, для отримання додаткових завдань та проведення математичних обчислень (Wake country. Publik school system, 2019).

Аспекти, які визначають роль комп'ютерних технологій та пропедевтику основних понять інформатизації закладів освіти США,

подібні до позиції освіти Канади. Навчальний план 1–8 класів провінції Онтаріо (Канада) містить низку посилань на необхідність оволодіння комп'ютерними технологіями вже з першого класу. Комп'ютери ефективно використовуються для створення ескізів, алгоритмів, планів-малюнків, які допомагають ефективніше організувати освітню діяльність (Ontario. Ministry of Education, 2019).

Інформаційні та комунікаційні технології складають частину обов'язкової загальної навчальної програми більшості європейських країн. На рівні початкової освіти лише сім країн не включили ІКТ до обов'язкових навчальних програм (Італія, Болгарія, Чеська республіка, Латвія, Литва, Угорщина та Словаччина) (Овчарук, 2008).

Упровадження мультимедійних технологій у школах Німеччини та Австрії має дискусійний характер як серед представників системи освіти цих країн, професорсько-викладацького складу ЗВО, які готують майбутніх учителів, так і серед учителів-практиків. Проте, на загальнодержавному рівні Німеччини й Австрії та засобами масової інформації проголошено гасло: «Das Endeder Kreideze it naht!» (Час крейди добігає кінця). Саме комп'ютерні технології проголошено основним засобом упровадження мультимедійної складової освітнього процесу, однак наголошується, що означені технології є складовим засобом освітнього процесу поряд з усіма іншими (Чупріна, 2019).

У Данії, Норвегії, Фінляндії, Естонії, Швеції розроблено й експериментально впроваджено проект під назвою «Playful computer writing» – «Навчання письму за допомогою комп'ютерних ігор». Розробник проекту – норвезький учений Арне Трагетон (Arne Trageton). Основою програми стали вимоги стандартів початкової школи Норвегії, в яких передбачено використання ігрових методів навчання з комп'ютером для дітей 6–10 років. Означені стандарти вимагають формування в дітей навичок друкування на комп'ютері. А. Трагетон зауважує, що навчитися писати дитині молодшого шкільного віку простіше, ніж читати. Однак, писати за допомогою ручки важко, бо моторика м'язів руки дитини недостатньо розвинена. Писати ж на комп'ютері значно легше й можна робити це й за межами школи. Роблячи спроби писати на комп'ютері, діти вчать читати текст, який склали самостійно. Пізніше вони читають комп'ютерні тексти, які склали їх товариші та тексти з різних книг класної бібліотеки. На відміну від американського проекту, проект «Playful computer writing» спрямовано на більш широке використання ігрових форм навчання з урахуванням ідей Л. Виготського та Ж. Піаже (Чупріна, 2019).

Політику Департаменту освіти та навичок (The Department of Education and Skills) Ірландії спрямовано на створення умов для максимального включення всіх без винятку дітей в освітній процес. З 2010 р. в країні впроваджено урядову програму «Виховання та освіта в

ранньому дитинстві» (Early Child hood Care and Education), відповідно до якої всім дітям із 3-х років, водночас і тим, які мають особливі потреби, надається доступ до безкоштовної якісної освіти. Під егідою департаменту з 1998 р. функціонує Національний центр технологій в освіті (The National Centre for Technology in Education), який є провідною національною організацією з технічної підтримки закладів освіти I й II рівнів (дошкільної, початкової та загальної). До важливих розробок центру, які можуть використовуватись у корекційно-розвитковій роботі з дітьми з ІП, віднесено низку веб-сайтів для дітей і педагогів (рис. 2) (The Information and Communication Technology for Inclusion: Developments and Opportunities for European Countries, 2013).

Знаковими в контексті започаткованого дослідження вважаємо розробки шведського університету Certec, які спрямовано на корекційно-розвиткове навчання дітей з особливими потребами, водночас і з інтелектуальними порушеннями (Bratitsis, 2012, с. 242):

ImageBank (http://www.imagebank.ie/)	<ul style="list-style-type: none"> електронна бібліотека фотозображень, яку використовують для пошуку й обміну фотографіями з навчальною метою. Означений ресурс створено спеціально для педагогів, вихованців та учнів
IAmAnArtist (http://www.iamanartist.ie/)	<ul style="list-style-type: none"> розробка для розвитку мистецьких навичок дітей молодшого віку, це веб-сайт, який містить короткі навчальні відеоролики, вказівки для педагогів, інтерактивні ігри з широкого кола тематик мистецького спрямування
FÍSFilmProject (http://www.fisfilmproject.ie/)	<ul style="list-style-type: none"> розробка, ініційована Департаментом освіти та навичок Ірландії, веб-сайт, сховище відео-ресурсів, які спрямовано на підтримку освітнього процесу дітей молодшого віку
Webwise (http://www.webwise.ie/)	<ul style="list-style-type: none"> веб-сайт, що акумулює й поширює інформацію та електронні освітні ресурси для батьків, педагогів і дітей щодо потенційних загроз використання мережі Інтернет та шляхів їх уникнення

Рисунок 2. Розробки Національного центру технологій в освіті Ірландії щодо ІТ у підтримці інклюзивного навчання

1. Проект SID – «Sensuousness, Interaction and Participation», або «Чуттєвість, взаємодія та участь» (<http://www.certec.lth.se/english/research/sid/>), розпочався у 2010 р. – передбачає створення нових можливостей для дітей з ІП шляхом використання на корекційно-розвиткових заняттях спеціальних інтерактивних технологій. Хмарно зорієнтоване навчальне середовище, створене в межах

проекту SID, спроектовано таким чином, щоб не створювати додаткові перешкоди для дітей означеної категорії. Середовище – інтерактивне, «відповідає», «реагує» на дії учнів. В означеному спеціальному середовищі передбачено розвиток нових можливостей для сприймання, взаємодії та участі, шляхом чергування стимуляції відчуттів і релаксації, взаємодії з людьми та предметами. Створення умов для прояву ініціативи, самостійної діяльності, є важливим для розвитку сприймання, моторних навичок, отримання досвіду соціальної взаємодії.

2. Проект DIKO – «digital contact book», або «цифрова книга контактів», започаткований у 2010 р., – спрямовано на створення платформи ведення електронних особистих щоденників для дітей з особливими потребами, водночас і з інтелектуальними порушеннями. Платформу, створено в межах проекту, вона схожа до електронних соціальних мереж, таких як Facebook, однак основна її відмінність полягає в особливому інтерфейсі, розрахованому на аудиторію з функціональними обмеженнями (простіша, менш розгалужена структура тощо), а також її захищеність – від спаму, реклами, вірусних атак, шкідливої інформації тощо. Платформа дозволяє завантажувати фото, малюнки й короткі відео, обмінюватися повідомленнями через мережу Інтернет.

У Шотландії на державному рівні запроваджено програму «Curriculum for Excellence», що забезпечує підтримку інклюзивного навчання дітей і підлітків від народження до 18 років. Розроблено й упроваджено гнучкі навчальні плани для різних вікових категорій: від 0 до 5 років; від 3 до 5 років; від 5 до 14 років та ін. Означена програма реалізується на засадах таких дидактичних принципів: активність, проблемність навчання; підтримка холістичного підходу (для цілеспрямованого всебічного розвитку особистості); наступність у навчанні; навчання через гру. На національному рівні впроваджено низку електронних ресурсів для використання на всіх рівнях освіти. Найбільш знаковими в контексті інклюзивного навчання дітей з ІП вважаємо такі (The force is with Glow as virtual help links up schools, 2019):

- Glow – перший у світі Інтранет національного рівня, створений з освітньою метою, що консолідує різноманітні освітні ресурси для учнів і педагогів. Це своєрідне цифрове середовище для підтримки навчання, доступне на всій території Шотландії. Розробка фінансується за рахунок державного бюджету. Усім користувачам Glow, зокрема педагогам і учням, безкоштовно присвоюється індивідуальний обліковий запис (акаунт), що забезпечує доступ до будь-яких сервісів і ресурсів, які можна використовувати в освітньому контексті. Адміністрування здійснюється на рівні закладу освіти та на рівні місцевого органу управління. Серед основних сервісів, що надаються, варто відзначити хмарний офісний пакет Microsoft Office 365, WordPress blogs (безкоштовний засіб для створення

блогів і сайтів), Wikispaces (безкоштовний веб-хостінг, який дозволяє створювати «вікі»), Adobe Connect (засіб для проведення веб-конференцій) та ін. У Glow створено професійний навчальний хаб для підтримки суб'єктів інклюзивної освіти, що дозволяє проводити дискусії, обмінюватися матеріалами й досвідом у означеній галузі, демонструвати практичні здобутки засобами веб-технологій тощо. Використання Glow сприяє забезпеченню гнучкості й доступності освітнього процесу, відкриває широкі можливості для навчальної комунікації та співпраці в безпечному онлайн середовищі в будь-якому місці, в будь-який час, з використанням різноманітних пристроїв, підключених до мережі Інтернет.

- Депозитарій відеоматеріалів на iTunesU – це хмарне сховище безкоштовних аудіо- і відеоматеріалів дидактичного спрямування, серед яких – ресурси, розроблені освітніми організаціями й університетами Великої Британії, США, Шотландії. iTunesU є ефективним засобом поширення результатів досліджень і практик, обміну педагогічним досвідом.

- Scran – благодійний навчальний онлайн депозитарій, що містить понад 360 000 графічних, відео- і аудіоматеріалів та інших медіа-ресурсів з музеїв, галерей, архівів тощо. Усім користувачам Scran надається доступ до індивідуального хмарного сховища, де вони можуть зберігати власні тематичні альбоми й колекції ресурсів. Усі заклади освіти Шотландії використовують Scran безкоштовно.

- TwigonGlow – онлайн ресурс для освітян, що містить понад 1500 навчальних відеороликів за тематикою природничо-математичного спрямування.

Іншими прикладами використання інноваційних ІКТ у освіті Шотландії є підтримка комунікації між учасниками освітнього процесу засобами електронних соціальних мереж Twitter та Facebook; широке запровадження комп'ютерних ігор дидактичного спрямування, що забезпечують підтримку «game based learning» (навчання, зорієнтованого на гру); упровадження технологій мобільного навчання тощо. Знаковим для шотландського досвіду є піклування про Інтернет-безпеку підростаючого покоління. Зокрема, під егідою національного органу Освіта Шотландії (Education Scotland) забезпечується підтримка інклюзивного навчання й просвітництва педагогів, батьків і дітей щодо різних аспектів безпечного та відповідального користування всесвітньою мережею (Запорожченко, 2013, с. 140).

Досягнення комп'ютерної грамотності дітей з ІП є пріоритетним аспектом багатьох країн світу. З метою проведення корекційно-розвиткових занять із застосуванням нетрадиційних методів перспективним є забезпечення всіх шкіл комп'ютерами та підключення їх до Інтернету. В різних країнах інформаційно-комунікаційні технології знаходяться на різних стадіях розвитку, отож кожна країна обирає власний шлях забезпечення доступу школярів до

них. У Китаї проект «Використання сучасних освітніх технологій» спрямовано на забезпечення шкіл комп'ютерним обладнанням і доступом до Інтернету. В Бразилії комп'ютери та інформатика запроваджено в усі державні початкові школи в межах реалізації державної програми з інформатизації освіти. Впродовж останніх трьох років у Єгипті запроваджено заходи щодо забезпечення використання ІКТ під час викладання навчальних предметів у середній школі (Овчарук, 2008).

Висновки та перспективи подальших наукових розвідок. Відтак, ґрунтовний аналіз зарубіжного досвіду в контексті використання ІТ у корекційно-розвитковій роботі з молодшими школярами дозволив виявити низку тенденцій, спільних для освіти більшості країн (рис. 3).

Ураховуючи дослідження зарубіжних учених і досвід щодо застосування інформаційних технологій в інклюзивному навчанні дітей з інтелектуальними порушеннями можемо стверджувати, що сучасна освіта дітей означеної категорії в Україні вимагає організації якісної підготовки майбутніх фахівців; залучення приватного й державного капіталу задля комп'ютеризації інклюзивного освітнього середовища закладу. Відтак, у наступних дослідженнях вважаємо доцільним аналіз сучасного стану інформатизації інклюзивної освіти в Україні та готовність педагогів до створення й використання мультимедійних засобів навчання в роботі з дітьми з інтелектуальними порушеннями.

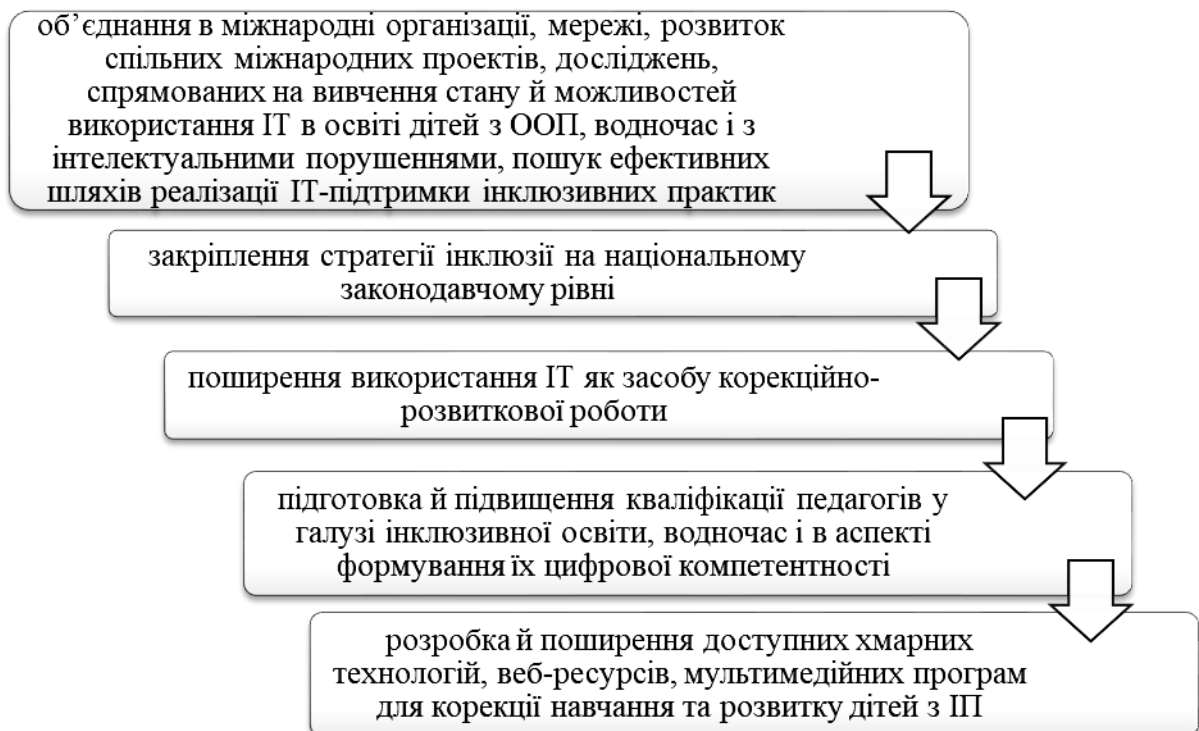

Рис. 3. Спільні тенденції різних країн щодо використання ІТ у корекційно-розвитковій роботі

ЛІТЕРАТУРА

- Запорожченко, Ю. Г. (2013). Використання засобів ІКТ для підвищення якості інклюзивної освіти. *Інформаційні технології в освіті*, 15, 138–145 (Zaporozhchenko, Yu. G. (2013). Using ICT tools to enhance the quality of inclusive education. *Information technologies in education*, 15, 138–145.)
- Захарчук, М. Є. (2014). Аналіз системи підготовки педагогів інклюзивної школи у США. *Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету*, 1, 21-28 (Zakharchuk, M. E. (2014). An analysis of the inclusive school teacher training system in the USA. *Bulletin of the Melitopol State Pedagogical University*, 1, 21-28.)
- Олдей, В., Аллан, Р. (2009). Інклюзивна освіта в Сполучених Штатах Америки. *Шкільна бібліотека*, 4, 94 (Alday, V., Allan, R. (2009). Inclusive Education in the United States of America. *School Library*, 4, 94.)
- Bratitsis, T. (2012). Kindergarten children's motivation and collaboration being triggered via computer while creating digital stories: A case study. *International Journal of Knowledge and Learning*, 8 (3-4), 239-258.
- Овчарук, О. В. (2008). Інформатизація освіти та застосування ІКТ для покращення якості освіти зарубіжжя. *Інформаційні технології і засоби навчання*, 1 (5). URL: <http://www.ime.edu-ua.net/em2/emg.html> (Ovcharuk, O.V. (2008). Informatization of education and the use of ICT to improve the quality of education abroad. *Information technology and teaching aids*, 1 (5). URL: <http://www.ime.edu-ua.net/em2/emg.html>.)
- Чупахіна, С. (2019). Використання інформаційних технологій в навчанні дітей з особливими освітніми потребами: досвід США. URL: <http://journals.pu.if.ua/index.php/esu/article/view/3862/3956> (Chupakhina, S. (2019). *The use of information technology in teaching children with special educational needs: US experience*. URL: <http://journals.pu.if.ua/index.php/esu/article/view/3862/3956>.)
- Чупріна, О. В. (2019). Аналіз зарубіжного досвіду використання мультимедійних технологій у початковій школі. URL: http://eprints.zu.edu.ua/25859/1/Chuprina_O_%20article.pdf (Chuprina, O. V. (2019). Analysis of foreign experience of using multimedia technologies in elementary school. URL: http://eprints.zu.edu.ua/25859/1/Chuprina_O_%20article.pdf.)
- The Information and Communication Technology for Inclusion: Developments and Opportunities for European Countries* (2013). Brussels: European Agency for Development in Special Needs Education. URL: <https://www.europeanagency.org/sites/default/files/ICT%20for%20InclusionEN.pdf>.
- Ontario. Ministry of Education. (2019). URL: <http://www.edu.gov.on.ca/eng/elementary.html>.
- The force is with Glow as virtual help links up schools. (2019). URL: <http://www.scotsman.com/lifestyle/the-force-is-with-glow-as-virtual-help-links-up-schools-1-828684>.
- US Department of Education. (2019). URL: <http://www.ed.gov/>.
- Wake country. Publik school system. (2019). URL: <http://www.wcpss.net/domain/17>.

РЕЗЮМЕ

Чупахіна Светлана. Применение информационных технологий в коррекционно-развивающей работе с детьми с интеллектуальными нарушениями: зарубежный опыт.

В статье проанализированы концептуальные основы зарубежного опыта отбора, разработки и применения мультимедийных программных средств для развития детей с особенными образовательными потребностями.

Цель статьи заключается в изучении возможностей применения ИТ в коррекционно-развивающей работе с детьми с интеллектуальными нарушениями в условиях инклюзивного образования разных стран.

Обстоятельный анализ зарубежного опыта использования ИТ в коррекционно-развивающей работе с младшими школьниками с интеллектуальными нарушениями позволил выявить ряд тенденций, общих для образования большинства стран и весомых для развития образования в Украине.

Ключевые слова: информационные технологии, информационно-коммуникационные технологии, инклюзивное обучение, дети с интеллектуальными нарушениями, коррекционно-развивающая работа, мультимедийные программные средства, облачные технологии, веб-сайт.

SUMMARY

Chupakhina Svitlana. Application of information technologies in correctional-developmental work with children with intellectual disabilities: foreign experience.

Introduction. The article analyzes conceptual foundations of foreign experience in the selection, development and application of multimedia software for the development of children with special educational needs.

Analysis of relevant research. It has been identified that active means of providing access to the USA educational services and their quality is legislated specifically for IT, which has been widely used in the practice of teaching children with special educational needs over the years. It is established that they help in part, and sometimes, even able to compensate for the disadvantages of the development of children, facilitate their socialization, which is of particular relevance in the conditions of inclusion of children of a certain category in the comprehensive school.

Aim of the Study. The purpose of the article is to explore the possibilities of applying IT in correctional-developmental work with children with intellectual disabilities in the conditions of inclusive education in different countries.

The stated purpose of the study led to the choice of **research methods:** structural-logical and functional analysis, which contributed to the study of methodological support and features of the use of information technology in inclusive education of children with special needs in different countries; systems-structural and comparative analysis made it possible to summarize and find out the common factors of informatization of inclusive education abroad, important for further search.

Results. An extensive system of development and implementation of computer programs for correctional-developmental classes with junior pupils with intellectual disabilities in the Western countries is considered.

Significant in the context of the initial research are the works of Certec Swedish University, which is aimed at correctional and developmental education of children with special needs, and at the same time with intellectual disabilities.

Conclusions. A thorough analysis of foreign experience in the usage of IT in correctional-developmental work with junior pupils with intellectual disabilities has revealed a number of trends common to the education of most countries and significant for the development of education in Ukraine.

Key words: information technologies, information-communication technologies, inclusive education, children with intellectual disabilities, correctional-developmental work, multimedia software, cloud technologies, Website.